

TEE ROOMAST EDASI SOTSIAALNE EUROOPA

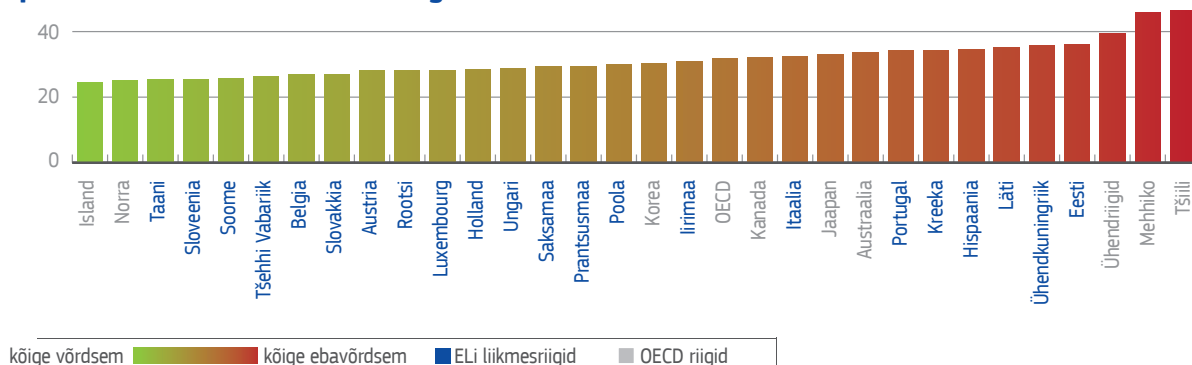

„Oma ametiaja algusest saadik olen selgelt välja öelnud, et minu eesmärk on sotsiaalsem Euroopa. Selle saavutamiseks oleme teinud olulised esimesed sammud. Käesolev aasta on otsustava tähtsusega. Toimunud on laiapõhjaline avalik arutelu ja käes on aeg rajada Euroopa sotsiaalõiguste samm. Sotsiaaltippkohtumine Rootsis annab sellele algatusele uut hoogu ja aitab seada sotsiaalvaldkonna prioriteetid Euroopa tegevuskavas esikohale.“

Euroopa Komisjoni president Jean-Claude Juncker, 23. jaanuar 2017

Euroopa projekti sotsiaalne mõõde pärineb juba 1957. aasta Rooma lepingutest, mis sisaldasid sätet, millega tagati naistele ja meestele võrdse töö eest võrdne tasu. Nende sotsiaalsete lepingusätete taust oli peamiselt majanduslik – ettevõtete vajaduste rahuldamiseks pidid töötajad rohkem liikuma. Prantsusmaa soovis kõrvaldada võimalikud konkurentsimoonutused, kuna Prantsusmaal olid meeste ja naiste võrdse tasustamise sätted juba ammu vastu võetud ja kardeti, et Saksamaa odav naistööjõud seab Prantsusmaa ettevõtjad ja majanduse ebasoodsamasse olukorda.

Euroopa ühiskonnad on maailma kõige võrdsemad

Märkus: graafik näitab sissetulekute jaotust inimeste vahel kasutades Gini koefitsienti, kus 0 tähistab täielikku võrdsust. Allikas: OECD, viimased saadaolevad andmed

Euroopas on juba maailma kõige arenenum heaoluühiskond. Sotsiaalkaitseüsteeme on aga vaja märkimisväärselt ajakohastada, et need ei muutuks liiga kulukaks ning peaksid sammu uue demograafilise ja tööelus valitseva olukorraga.

Rooma deklaratsioon:

„Sotsiaalne Euroopa: liit, mis jätkusuutlikule majanduskasvule tuginedes edendab majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning ühtekuuluvust ja lähenemist, austades samal ajal siseturu terviklikkust; (...) liit, mis edendab soolist võrdõiguslikkust ning õigusi ja võrdseid võimalusi kõigile; liit, mis võitleb töötuse, diskrimineerimise, sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu; liit, kus noored saavad parima hariduse ja koolituse ning võivad õppida ja leida tööd kogu kontinendil.“

VÄLJAKUTSE

Sageli on esile kerkinud lõhe selle vahel, mida inimesed ootavad ja mida Euroopa suudab sotsiaalvaldkonnas ära teha. Näiteks noorte töötuse valdkonnas on sellised ELi algatused nagu noortegarantii aidanud 9 miljonil inimesel võimalusi leida, kuid noorte töötuse vastase võitluse mõttes on need kõigest veetilgad ookeanis. Euroopa Sotsiaalfond on väga tulemuslik, aga see kujutab endast kõigest 0,3% kogusummast, mille eurooplased sotsiaalteenustele kulutavad.

Seepärast on nüüd aeg uurida, kuidas saaks Euroopast liit, mis „*edendab majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning ühtekuuluvust ja lähenemist*“, nagu märkisid riigijuhid **Rooma deklaratsioonis** 25. märtsil 2017.

NOORTEGARANTII TULEMUSED

Noortegarantii on poliitiline kohustus, mille võtsid 2013. aasta aprillis kõik ELi liikmesriigid ja mille eesmärk on tagada, et kõik kuni 25 aasta vanused noored saaksid kvaliteetse töökohta, õpingute jätkamise, õpipoisi- või praktikakoha pakkumise nelja kuu jooksul alates formaalharidussüsteemist lahkumisest või töötuks jäämisest.

Noortegarantii on komisjoni algatus, mis on aidanud noorte töötust vähendada

EDASISED SAMMUD

Euroopa Komisjon on tegutsenud jõuliselt, et sotsiaalne meede taas Euroopa ühistöö keskmesse tuua, olles teinud ettepanekuid noortegarantii laiendamiseks, töötajate lähetamise uute, õiglasemate normide vastuvõtmiseks ja sotsiaalkaitse süsteemide koordineerimiseks ning töötervishoiu- ja -ohutuse õigusaktide ajakohastamiseks. Aprillis esitab komisjon Euroopa sotsiaalõiguste sammast käsitlevad ettepanekud, milles esitatakse hulk olulisi põhimõtteid, mis toetaksid hästi toimivaid ja õiglaseid tööturgusid ja hoolekandesüsteeme euroalal.

- Komisjoni **valges raamatus Euroopa tuleviku kohta** on analüüsitud mitut võimalust, kuidas Euroopa sotsiaalset mõõdet saaks edasi arendada. Näiteks:
- „*Kes tahavad rohkem, teevad rohkem*“ (kolmas stsenaarium): mõned riigid võivad otsustada, et teevad koostööd üha sarnasemaks muutuvate tööõiguste ja sotsiaalkaitse väljakujundamises.
- „*Teeme vähem, aga paremini*“ (neljas stsenaarium): liikmesriigid võivad otsustada, et teevad tõhustatud koostööd muudes valdkondades peale sotsiaalpoliitika, mis tähendaks, et palgatasemed ja sotsiaalvaldkonna õigusnormid on Euroopa eri paigus endiselt väga erinevad.

AJAKAVA

Aprill

Euroopa Komisjoni aruteludokument Euroopa sotsiaalse mõõtme kohta

26. aprill

Euroopa Komisjon esitab ettepanekud Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta, millega kaasnevad algatused sotsiaalkaitsele juurdepääsu parandamiseks, kirjaliku tõendi direktiivi muutmine, töötaja direktiivi rakendamine ning töö- ja eraelu tasakaalustamisel esinevate probleemide lahendamine

November

17. november

Sotsiaaltippkohtumine Rootsis Göteborgis

